

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE

...od nemoci ke zdraví...

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ PRO NÁS JE PROSPĚCH PACIENTŮ,

říká náměstek ředitele ÚVN

MUDr. Ivan JEŘÁBEK

MUDr. Ivan Jeřábek je absolventem Vojenské lékařské akademie v Hradci Králové. Po krátkém působení ve vojenské nemocnici v Českých Budějovicích sloužil tři roky u spojovacího pluku. V roce 1977 nastoupil do Ústřední vojenské nemocnice v Praze na interní oddělení, které se v roce 2005 stalo základem pro vznik Interní kliniky 1. LF UK a ÚVN Praha. MUDr. Jeřábek se stal 1. zástupcem jejího přednosty. Od roku 2010 je náměstkem ředitele ÚVN pro léčebnou a preventivní péči, do jeho úseku patří především všechna odborná lékařská oddělení nemocnice. Nechce však být pouze manažerem, jednou týdně proto slouží i v kardiologické ambulanci.

■ Od 1. ledna 2012 jsou součástí Ústřední vojenské nemocnice tři nové kliniky: onkologická, ortopedie a traumatologie a ARO. Můžete o nich říci něco podrobnějšího?

Na prvním místě je pro nás samozřejmě prospěch pacientů. Protože zřízení kliniky s sebou přináší nové povinnosti pro lékaře zejména v oblasti jejich dalšího vzdělávání, následně to pro naše pacienty znamená erudiční přínos. Každý z lékařů má před sebou plán svého osobního odborného vývoje a růstu, ten musí respektovat a plnit. Kliniky k tomu budou přispívat. Některá dotčená pracoviště vyměnila primáře. Na oddělení ortopedie a traumatologie předchozího zkušeného a erudovaného primáře Fouska, jenž odešel do zahraničí, vystřídal profesor Bartoniček. Pokud jde o kliniku ARO – anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny, tam nastoupil zkušený primář Tyll, který je

velmi významnou osobností v oblasti anesteziologie a má před sebou poměrně velké úkoly v zajištění operativy.

Co se týká onkologické kliniky, na tomto pracovišti k žádným velkým personálním změnám nedošlo. Stávající primář Cinek zůstává ve své pozici, ale přednostou nové kliniky je profesor Petruželka ze Všeobecné fakultní nemocnice na Karlově náměstí. V rámci dohodnuté cirkulace k nám budou navíc docházet specializovaní lékaři z VFN. Onkologická klinika nemá lůžkovou část, ale ambulantní provoz, přičemž některé pacienty bude v případě nutnosti hospitalizovat ve VFN.

■ Co tento projekt znamená pro pacienty? Poznaj, že se neléčí na oddělení, ale na klinice?

Poznaj to nejen podle toho, že k nim budou chodit více medici. Především ortopedická klinika by se měla rozšířit v oblasti operativy o některé výkony, které se v ÚVN dříve nedělaly nebo nebyly tolik preferovány. Oblasti, které nesmějí zůstat zanedbány, jsou třeba jemná chirurgie nohy nebo nitrokloubní operace, jež tu už sice rozvinuté jsou, ale my chceme jít ještě o něco dále. Profesor Bartoniček je kromě jiného specialista právě na jemnou chirurgii drobných kůstek na noze. Zatímco u vojáků jsme byli zvyklí spíše na masivní zranění velkých kostí, toto je problematika týkající se širšího spektra nemocných. Patří sem např. i otázka vbočených palců, což je poměrně častá záležitost, díky níž hrozí, že se propadne nožní klenba. Tato problematika se dá operovat a my nechceme zůstat stranou.

■ Bude vznik nových klinik znamenat i personální rozšíření?

Klinika ARO bude mít o tři lékaře více, na ortopedické a traumatologické pracoviště přišel zatím navíc jeden traumatolog. Podstatnější však je, že stávající lékaři, kteří tam působí, dospěli do věku, kdy mohou skládat specializované zkoušky – atestace, a také je v současné době úspěšně absolvovali. Tím se odborná kvalifikace pracoviště podstatně zvýšila, aniž by přišli noví lékaři. V oblasti onkologie bude docházet k již zmíněné cirkulaci lékařů ze Všeobecné fakultní nemocnice.

■ Přinese s sebou vznik nových klinik také publikační vědeckou činnost?

Je pravda, že publikační činnost byla doposud v některých směrech slabou stránkou, zejména v oblasti ortopedie a v oblasti traumatologie se u nás příliš nepublikovalo. Samozřejmě, vojáci nemají tolik možností publikovat v impaktovaných časopisech. To se však zejména díky profesorovi Bartoničkovi změní a účast na mezinárodních sympozii a publikace v impaktovaných časopisech jistě adekvátně vzroste. Přednosta Tyll má v tomto směru také velké přednosti. Díky zřízení klinik a díky tomu, že je zastřešují osobnosti renomované i v civilní medicíně věřím, že průnik

do impaktovaných časopisů nyní bude významnější.

Jste vojenská nemocnice, jsou nově jmenování přednostové klinik vojáci?

Ne, profesor Bartoníček je civilista, přednosta Tyll také.

Situace je jiná, než byla před lety. Dnes není podmínkou, aby v ÚVN všichni primáři byli zároveň vojáky z povolání. Někde jsou tyto funkce takzvaně vidličkové, to znamená, že ji může zastávat jak voják, tak civilista. V armádě obecně se počty vojáků významně zredukovaly, to je všeobecně známá věc, takže i u nás nepochybně budou některá místa civilní. Ale rozhodně na každém pracovišti významnějšího typu - jsou to takzvané pilíře, které armáda podporuje, třeba ortopedie, traumatologie, ale i interní medicína, chirurgie hrudní a břišní atd. - máme představu, že budou nejméně dva vojáci z povolání. Jeden starší, zkušený, by působil jako lektor pro výuku mladších kolegů, a ten druhý, mladší, by byl určený v případě potřeby pro akce, jako jsou výjezdy do zahraničí v rámci misí, nebo i jiné.

Jaké jiné akce máte na mysli?

Třeba nedávno jsme se zúčastnili pomoci Slovensku, kterému kvůli protestní kampani akutně chyběli lékaři. Z ÚVN tam odjelo pomoci osm doktorů. Byli jsme vyzváni, abychom postavili tým o osmi lidech, což jsme během hodiny zrealizovali a během několika dalších hodin byli vybraní lékaři připraveni k odjezdu.

Kolik klinik nyní v rámci Ústřední vojenské nemocnice působí?

Vezmeme to popořadě. Asi nejvýznamnější je Neurochirurgická klinika 1. LF UK a ÚVN Praha v čele s profesorem Benešem. Dále to jsou: Chirurgická klinika 2. LF UK a ÚVN Praha (přednosta prof. Ryska), Interní klinika 1. LF UK a ÚVN Praha (přednosta prof. Zavoral, který je současně i ředitelem ÚVN), ORL klinika 3. LF UK a ÚVN Praha (přednosta MUDr. Navara) a Oční klinika 1. LF UK a ÚVN Praha (přednosta docent Pašta). K tomu nyní přibýly tři již zmíněné nové kliniky: Oddělení ortopedie a klinika traumatologie ÚVN Praha - klinika

traumatologie pohybového aparátu 1. LF UK, Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. LF UK a ÚVN Praha a Onkologická klinika 1. LF UK, VFN a ÚVN Praha.

Jak z Vašeho pohledu hodnotíte kardiocentrum v ÚVN?

Kardiocentrum patří mezi naše důležitá pracoviště. Zajišťuje jednak výkony přímo na koronárních tepnách, ale i na periferních tepnách, což jsou tepny v dolních končetinách, krční tepny a eventuálně i mozkové řečiště. Naše kardiiovaskulární centrum je centrum tzv. druhého typu pro dospělé, které má spádovou oblast Prahy 6, snažíme se zajišťovat péči i pro přilehlé okresy středočeského kraje. Z počtu výkonů a srdečních intervencí vyplývá možnost akreditace pracoviště a samotné ustanovení kardiiovaskulárního centra. V Praze je v této oblasti mezi zdravotnickými zařízeními výrazná konkurence. Pokud nemáte určitý počet výkonů, nejste uznáni ani v kardiologické společnosti a těžko se proráží do odborného světa. Snažíme se proto těchto výkonů realizovat co nejvíce. Jedná se buď o klasický infarkt, který se projeví typickými změnami na EKG, bolestí na hrudníku a laboratorní pozitivitou, nebo to jsou tzv. akutní koronární syndromy, které nedospějí až do stádia infarktu a projeví se „jenom“ bolestmi a mírnějšími EKG odchylkami a nikoliv zásadní změnou v koronárním řečišti. V uplynulém roce bylo léčebných výkonů na koronárních tepnách celkem 440 a diagnostických katetrizací 950. To je proti roku 2010 nárůst o 15 %.

V poslední době došlo k novému dovybavení kardiocentra. Jaké přístroje v něm přibýly?

Musím se zmínit o dotacích Evropské unie, které nám pomáhají při nákupu materiálu, resp. přístrojového vybavení. Je tomu tak i u přístrojů pro koronární jednotku - např. monitory a různá další zařízení, jako jsou ventilátory pro umělou plicní ventilaci, přístroje na kontrapulzaci, což je v podstatě podpora oběhu pacienta, který je sice při vědomí, ale jehož oběh je z různých důvodů, např. kvůli infarktu, oslaben a cirkulační funkce jsou zhoršené, a další. Objednali jsme také přístroj na ochlazování pacienta, což se může zdát paradoxní, ale je to přínosná a vědecky potvrzená metoda. Dojde-li totiž právě u nemocných s poruchami oběhu a narušením metabolismu k rychlému ochlazení na cca 30° C, jejich vyhlídky na přežití a uchování jednotlivých tkání bez poškození jsou lepší, než při normální tělesné teplotě. Platí to zejména o mozku, jenž nejvíce trpí hypoxií a není-li po určitou dobu zásoben kyslíčenou krví, začne odumírat.

Také jsme vylepšili a na další lůžka rozšířili monitorovací systém nemocných pomocí te-

lemetrie. Pacienti, kteří nemusí být připoutáni na lůžko, mají na těle připevněny elektrody a mohou se pohybovat např. na chodbě, přitom sestry nepřetržitě na monitorech vidí jejich tepovou frekvenci, EKG i další údaje.

Je vybavení kardiocentra ÚVN na srovnatelné úrovni např. s Nemocnicí na Homolce?

Jsem přesvědčen, že ano, žádný deficit zde nevidím. Ovšem každé pracoviště má svá specifika, např. Nemocnice na Homolce má velmi rozvinutou oblast arytmiologie. Ale např. implantace kardiostimulátorů se na špičkové úrovni provádí rutinně i u nás.

Od 1. července loňského roku zajišťuje ÚVN pro Prahu 6 lékařskou službu první pomoci (LSPP), neboli pohotovost. Jaké jsou zkušenosti po půl roce provozu?

V průměru na LSPP ošetříme 500 - 550 pacientů měsíčně. Návštěvu pacientů u nich doma ale nezajišťujeme. Za celou dobu fungování pohotovosti pro občany Prahy 6 jsme neznamenali žádnou stížnost pacientů. Chváli si ji i lékaři, neboť zavedením LSPP v Ústřední vojenské nemocnici se citelně zmenšil nápor na Emergency, kam dříve lidé chodili i s menšími potížemi, které nebyly indikovány na toto pracoviště určené zejména pro velmi vážné stavy a pacienty výrazně ohrožené na životě (např. dopravní nehody, úrazy, kolapsy apod.). Lékařská služba první pomoci je umístěna v přízemí pavilonu CH 2 a její ordinace hodiny jsou ve všední dny od 19:00 hod. do 7:00 hod., ve dnech volna a o svátcích nepřetržitě 24 hodin.

Jiří Hruška

foto: M. Přerost a archiv ÚVN

Druhou část rozhovoru s náměstkem ředitele ÚVN MUDr. Ivanem Jeřábkem přineseme v příštím čísle časopisu VELESLAVÍN39.

